

Učiteľ 21. storočia

Prázdniny začali, ale učiteľská a odborná pedagogická verejnosť mali možnosť stráviť 3 dni na medzinárodnej konferencii pod názvom „Európsky učiteľ 21. storočia“ konanej v Bratislave.

Aj keď pre pracovnú zaneprázdnenosť som sa zúčastnila len prvého dňa, úroveň a myšlienky spomenuté v prednáškach a odborných diskusiách ma nútia podeliť sa o ne s Vami.

Už na začiatku bolo vidieť, že o všetkých hostí je dobre postarané. Neustály catering prekvapil nielen na skromnosť zvyknutých učiteľov.

V úvode nás krátkym slovom privítala pani ministerka, Martina Lubyová, ktorá prevzala záštitu nad týmto podujatím a vyjadrila veľké očakávania, keďže konferencia bola obohatená aj o prvky meetworkingu a workshopov. Do celej organizácie boli okrem MŠ SR zapojení aj členovia OECD, Teach for All a MPC SR.

Hlavná prednáška pána Andreasa Schleichera (riaditeľ odboru pre vzdelávanie a poradca tajomníka pre vzdelávaciu politiku OECD) sa niesla v duchu porovnávania vzdelávacieho systému na SR s ostatnými 36 krajinami OECD a taktiež polemizáciou o predstave učiteľského poslania v 21. storočí.

Nuž nemusíme ísť ďaleko, aby sme zistili, že náš vzdelávací systém nie je na vysokej úrovni. Vo všetkých štatistikách sa naše školstvo umiestňovalo v priemere až podpriemere krajín OECD. Preto rezonovala otázka „Ako zlepšiť vzdelávací systém na Slovensku?“ Kapacita nášho vzdelávacieho systému nereflektuje zmeny v dnešnej digitálnej dobe. Nekorešponujú očakávania spoločnosti a toho, čo sa v školách žiaci učia. Za dva najväčšie problémy označil pán Schleicher nízke investície štátu do vzdelania (vybavenie škôl, vyučovacie kurikulum, zmeny edukačných metód) a nízke platy pedagógov, ktoré spôsobujú, že sem nesmerujú ľudia s najlepším potenciálom. Je teda naozaj čo robiť, aj keď myslím, že písať a rozprávať o tom zrejme nestačí.

Dnešná digitálna doba nás tlačí učiť menej memorovacích poznatkov. Na druhej strane badáme, že o čo viac sa využíva technológia, o to viac sa zvyšujú sociálno-emocionálne problémy mladých ľudí. Žijeme dva svety - reálny a virtuálny. Úlohou dnešného učiteľa teda bude snažiť sa u žiakov rozvíjať tzv. CPS (komplexné riešenie problémov), podporovať sociálne zručnosti tak, aby sa mladý človek nestrácal zachytený v miliónoch digitálnych informáciách a vedel si z nich vybrať tú najefektívnejšiu cestu. Je potrebné smerovať od znalosti obsahu k pochopeniu obsahu, dokázať sa pozrieť na problém z nadhľadu a podporovať vzájomnú kolaboráciu, hodnotenie a prezentovanie žiakov. Škola by mala vyformovať jedinca schopného reagovať na neustále zmeny, pri ktorých si nevystačíme len kognitívnymi vedomosťami.

Učiteľ plní aj sociálnu misiu, žiaci od nás žiadajú pochopenie, empatiu a prejavenie záujmu o ich problémy. Nuž teda, učiteľská profesia sa tiež postupne mení. Očakáva sa, že učiteľ 21. storočia bude nielen výborným odborníkom vo svojej aprobácii, nebude sa báť ísť aj za hranice svojho vyštudovaného odboru, bude disponovať aj vysokou úrovňou kolaboratívnej kultúry medzi učiteľskou verejnosťou a taktiež bude jedným zo sociálnych supportov pre žiakov. Škola ako taká nemôže ostať izolovaná, a žiada sa spolupráca v oblasti kolektívneho vzdelávania.

Dá sa povedať, že myšlienky pána Schleichera boli čiastočne pretavené do workshopov a meetworkingov, ktorým sme sa mali možnosť venovať neskôr a v menších skupinách.

Ďalšie odborné vstupy boli zamerané nasledovne:

A) využívanie technológií a sociálnych médií v triede - OECD moderátor Aakriti Kalra a zahraniční učitelia z Teach fo All

B) použitie hodnotenia na podporu zručností 21. storočia - OECD moderátor Christa Rawkins a zahraniční učitelia z Teach fo All

C) vytváranie kultúry profesionálnej spolupráce medzi učiteľmi - OECD moderátor Thomas Radinger a zahraniční učitelia z Teach fo All

D) učíme pre zajtrajšok - OECD moderátor Pablo Fraser a zahraniční učitelia z Teach fo All

E) spätná väzba je dôležitá- OECD moderátor Ricardo Espinoza a zahraniční učitelia z Teach fo All

A čo dodať na záver ? Nuž „učiteľský chlebíček“ bol vždy veľké sústo.

Ktokoľvek chce kvalitne robiť svoju prácu, nemôže zostať izolovane len s poznatkami, ktoré nadobudol počas štúdií. Aktivita a zodpovednosť za svoje vzdelanie musí prioritne vychádzať od nás samých a kým toto nepochopíme, nepomôžu nám ani najlepšie prepracované edukačné stratégie.

Daniela Maráková